

ZARZĄDZENIE Nr 106/2016
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
z dnia 14.01.2016 r.

w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia programu Kraków – Miasto Literatury UNESCO.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 i poz. 1890) zarządza się, co następuje:

§ 1. Postanawia się przyjąć i przekazać pod obrady Rady Miasta Krakowa projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia programu Kraków – Miasto Literatury UNESCO.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

druk nr

projekt Prezydenta Miasta Krakowa

UCHWAŁA NR
Rady Miasta Krakowa
z dnia

w sprawie przyjęcia programu Kraków – Miasto Literatury UNESCO

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 i poz. 1890), Rada Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

§1. Przyjmuje się program „Kraków – Miasto Literatury UNESCO”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Prezydenta Miasta Krakowa do corocznego ustalenia środków przeznaczonych na realizację zadań zaplanowanych w programie, o którym mowa w § 1.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr.....

Rady Miasta Krakowa

z dnia .....

PROGRAM

„KRAKÓW – MIASTO LITERATURY UNESCO”

§ 1. Program „Kraków – Miasto Literatury UNESCO”, zwany dalej programem KMLU, obejmuje projekty w ramach następujących obszarów strategicznych:

1. Integrowanie różnorodnego życia literackiego

Różnorodność podmiotów w dziedzinie literatury: organizacje pozarządowych, wydawnictw, księgarń i bibliotek, uczelni oraz domów kultury, jest największym bogactwem Krakowa Miasta Literatury UNESCO (KMLU), podobnie jak obecność w Krakowie Instytutu Książki – głównej i jedynej rządowej agencji odpowiedzialnej za promocję czytelnictwa w kraju i literatury polskiej na świecie oraz największych w Polsce Targów Książki. Włączenie podmiotów życia literackiego funkcjonujących w Krakowie w zakres oddziaływania Programu stanowi zatem najważniejszy obszar strategiczny Programu na najbliższe lata.

Załącznik do uchwały Nr LXXXVIII/1319/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 listopada 2013 r. (wniosek aplikacyjny Krakowa o przyznanie tytułu Miasta Literatury UNESCO) zakłada czytelny podział zakresu odpowiedzialności pomiędzy podmioty wiodące: Krakowskie Biuro Festiwalowe – operatora Programu KMLU oraz Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa, z uwzględnieniem systematycznie włączanych innych podmiotów, w tym z sektora pozarządowego.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Powołanie i koordynacja prac Rady Honorowej KMLU;
- 2) Stworzenie oraz administrowanie portalu KMLU (www.miastoliteratury.pl), gromadzącego informacje na temat miejskich aktualności literackich, kompendium

- wiedzy na temat krakowskich wydawców, księgarzy, bibliotek oraz wydarzeń; odbywających się w mieście,
- 3) Prowadzenie kanałów komunikacyjnych KMLU w mediach społecznościowych;
  - 4) Raport z działalności KMLU za rok 2014;
  - 5) Przeprowadzanie ankiet podczas festiwali literackich;
  - 6) Realizacja programu LiteraTURA jako zintegrowanego systemu promującego wydarzenia literackie odbywające się w Krakowie;
  - 7) Organizacja regularnych spotkań z udziałem branży wydawniczej, księgarskiej oraz bibliotekarzy;
  - 8) Przygotowanie raportu na temat stanu krakowskich bibliotek;
  - 9) Działania w zakresie integracji miejskich bibliotek (prace nad multiwyszukiwarką, centralną bazą czytelników, Krakowską Kartą Miejską zintegrowaną z Kartą Biblioteczną).

Rodzaje planowanych działań:

- Koordynacja prac Rady Honorowej MKLU jako podmiotu wskazującego priorytetowe obszary działania.
- Powołanie Rady Ekspertów KMLU.
- Systematyczne gromadzenie wiedzy o podmiotach działających w sektorze literackim w Krakowie i regionie.
- Prowadzenie badań ilościowych i jakościowych dotyczących branży kreatywnej w dziedzinie literatury oraz kierunków jej rozwoju; prowadzenie badań partycypacji społecznej w wydarzeniach literackich wykorzystujących istniejące narzędzia i metodologie UNESCO, grupy robocze i komitety doradcze (think-tanki).
- Mapowanie i sieciowanie projektów literackich jako strategicznych działań w polityce kulturalnej miasta i regionu: literatura jako medium służące uświadamianiu ważnych kwestii społecznych, a także narzędzie podnoszenia jakości życia w mieście.
- Wzajemna promocja wydarzeń literackich odbywających się w Krakowie. Integrowanie informacji o wydarzeniach literackich w odniesieniu do różnych grup docelowych. Gromadzenie i promowanie wiedzy o wydarzeniach odbywających się w krakowskich księgarniach i kawiarniach literackich jako ważnych instytucjach kultury kreujących aktywne postawy czytelnicze i kulturotwórcze.
- Pobudzanie i wspieranie (z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju) wydarzeń w skali makro i mikro, organizowanych w bibliotekach, księgarniach i kawiarniach literackich, ukierunkowane na wzrost partycypacji i poszerzanie kręgu odbiorców.
- Organizowanie konferencji eksperckich, dedykowanych środowiskom literackim i okołoliterackim, mających na celu wymianę dobrych praktyk w branży.
- Stymulowanie rozwoju think-tanków wymiany doświadczeń branżowych, a także centrów (hubów) pobudzających zintegrowane współdziałanie instytucji literackich.

- Dalsza integracja miejskich bibliotek (działania integrujące systemy informatyczne, wspólna strategia promocji i komunikacji wizualnej).
- Animacja bibliotek miejskich oraz uczelni wyższych pod kątem działań mających na celu realizację programu KMLU.
- Stworzenie zespołu ds. opracowania długofalowych planów strategicznego rozwoju miejskich bibliotek (w zakresie lokowania obiektów, rozwoju infrastruktury, pozyskiwania środków zewnętrznych, modernizacji sieci informatycznej, dostosowania funkcji do potrzeb czytelników oraz zmian technologicznych i cywilizacyjnych).

2. Tworzenie połączeń: literatura, nowe media i przemysły kreatywne

Osadzenie literatury i praktyk czytelniczych w szerokim kontekście przemysłów kreatywnych ma stymulować i wzmacniać połączenia między reprezentantami tego sektora a instytucjami życia literackiego, przyczyniając się do rozwoju ekonomicznego miasta. Zadania realizowane w zakresie tego obszaru strategicznego pozwolą wykorzystywać potencjał nowych technologii dla promocji czytelnictwa i podnoszenia kompetencji mieszkańców, w tym dzieci i seniorów, w zakresie edukacji medialnej, a także podkreślać wagę literatury jako jednego z kluczowych narzędzi rozumienia i kształtowania świata.

Kraków, posiadając tytuł **Miasta Kreatywnego w dziedzinie literatury**, ma za zadanie integrować tę przestrzeń z pozostałymi sferami identyfikowanymi przez UNESCO jako domeny kreatywne:

- filmem;
- muzyką;
- rzemiosłem i sztuką ludową;
- wzornictwem i designem;
- sztukami wizualnymi;
- gastronomią.

Włączenie literatury w kontekst nowoczesnych mediów oraz wykorzystanie ich potencjału w dotarciu do nowych odbiorców zapobiega izolacji środowisk literackich oraz przyczynia się do zwiększenia kulturotwórczego wpływu literatury na społeczeństwo.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Produkcja filmu dokumentalnego prezentującego Kraków oczami Adama Zagajewskiego pt. „Widok Krakowa”;
- 2) Ekranizacja powieści „Pod Mocnym Aniołem” Jerzego Pilcha;

- 3) Portal „Reading Małopolska” – strona internetowa zawierająca wirtualne szlaki literackie po Krakowie i regionie;
- 4) Projekt „Kody Miasta” – ponad 100 multimedialnych ławek literackich;
- 5) Koncerty realizowane w ramach festiwali literackich (np. koncert Agi Zaryan na Festiwalu Miłosza);
- 6) Literatura na widelcu – projekt łączący literaturę i sztukę kulinarną (np. w ramach 7. edycji Festiwalu Conrada w restauracji Pod Nosem o słynnych daniach znanych z literatury opowiadał Bogusław Deptuła - historyk sztuki, krytyk kulinarny, autor książki „Literatura od kuchni”);
- 7) Multipoezja – projekcja wierszy na ścianie u zbiegu ul. Brackiej i Rynku Głównego,
- 8) Realizacja literackiej etiudy filmowej pt. „Finneganów Tren”;
- 9) Rozwijanie akcji Czytaj KRK! – darmowej wypożyczalni bestsellerowych e-booków we współpracy z największymi wydawcami w kraju;
- 10) Program „Przemysły książki” – cykl spotkań z przedstawicielami branży kreatywnej w ramach Festiwalu Conrada.

Rodzaje planowanych działań:

- Współpraca instytucji życia literackiego z branżą nowych technologii na polu literatura – turystyka, literatura – gry wideo, literatura – design.
- Stymulowanie połączeń na linii biznes – przemysły kreatywne – uczelnie w celu realizacji innowacyjnych przedsięwzięć promujących czytelnictwo i umożliwiających cyfrową dokumentację literackiego dziedzictwa regionu, a także rozwijanie profesjonalnych kompetencji studentów w ramach praktyk zawodowych i zajęć edukacyjnych.
- Wspieranie działań służących dokumentacji, cyfryzacji, archiwizacji zjawisk literackich, twórców związanych z miastem i regionem; tworzenie mediatek i repozytoriów nagrań ze spotkań literackich, a także dofinansowywanie wartościowych programów i audycji radiowych i telewizyjnych.
- Wspieranie inicjatyw z pogranicza literatury, cybernetyki, hipertekstu i nowych technologii w oparciu o współpracę z instytucjami samorządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego, a także uniwersytetami, start-upami, szeroko rozumianym sektorem technologii i innowacji w celu tworzenia nowoczesnych narzędzi wykorzystujących narracyjny potencjał literatury oraz realizacji działań promujących czytanie za pośrednictwem nowych technologii.
- Stymulowanie rozwoju turystyki literackiej w mieście i regionie poprzez projektowanie i realizację nowych szlaków oraz produktów turystycznych, budowanie kompletnej, interaktywnej bazy informacji o obiektach związanych z literaturą w Krakowie i w Małopolsce, we współpracy z organizacjami sektora pozarządowego, ekspertami, przedstawicielami branży nowych technologii oraz stowarzyszeniami przewodników turystycznych.

- Dotowanie prac nad scenariuszami literackimi, a także wsparcie finansowe, rzeczowe, merytoryczne i organizacyjne dla produkcji czerpiących z literatury, dokumentujących twórców związanych z Krakowem oraz życie literackie miasta. Działania te realizowane będą w ramach Krakowskiej Komisji Filmowej i Regionalnego Funduszu Filmowego, m. in. poprzez organizację konkursu Trzy Korony, kursy kreatywnego pisania scenariuszy filmowych, a także współpracę z festiwalami filmowymi i uczelniami filmowymi w Krakowie i regionie oraz siecią kin studyjnych.
- Wsparcie dla projektów z pogranicza literatury i muzyki (poezja śpiewana, kabaret, koncerty poetyckie, muzyczne ilustracje literatury (m.in. jazz, muzyka współczesna i awangardowa), organizacja koncertów w ramach festiwalu literackich.
- Wsparcie dla produkcji przedstawień teatralnych powstających w oparciu o literaturę.
- Tworzenie pasm literackich przy istniejących projektach i festiwalach muzycznych.
- Wzmacnianie połączeń literatura – rzemiosło, sztuka ludowa oraz design. Projektowanie przedmiotów wykorzystujących literackie odniesienia we współpracy z organizacjami pozarządowymi i katedrami form przemysłowych na uczelniach artystycznych.
- Inspirowanie połączeń pomiędzy branżą gier komputerowych a środowiskiem literackim w zakresie tworzenia innowacyjnych produktów edukacyjnych i rozrywkowych, a także kursów pisania scenariuszy gier komputerowych.
- Podkreślanie roli dziedzictwa kulinarnego Krakowa i Małopolski oraz jego promocja w powiązaniu z literaturą.

3. Kreowanie postaw czytelniczych

Literatura jest istotnym elementem tożsamości lokalnej Krakowa i jego mieszkańców. Z tego powodu wspieranie rozwoju kompetencji czytelniczych oraz szeroko rozumiana promocja czytelnictwa stanowi jeden z kluczowych elementów polityki kulturalnej miasta. Społeczny wymiar programu KMLU zakłada zaproszenie do udziału w realizowanych projektach mieszkańców, by odpowiedzieć na ich różnorodne potrzeby związane z edukacją, poszukiwaniem informacji, rozrywką i udziałem w życiu kulturalnym. Za sprawą przedsięwzięć kreujących aktywne postawy czytelnicze literatura nabiera charakteru medium dialogu obywatelskiego, integrującego mieszkańców za pośrednictwem ważnych centrów lokalnych społeczności – miejskich bibliotek.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Akcje wymiany książek oraz tworzenie półek bookcrossingowych w przestrzeni miejskiej oraz w miejscach z utrudnionym dostępem do literatury (szpitale) – pod szyldem projektu Drugie Życie Książki;
- 2) Realizacja „Domofonu Poezji” przy ul. Brackiej;

- 3) Cykliczne spacery literackie;
- 4) Koordynacja prac mających na celu unowocześnienie oraz integrację bibliotek miejskich;
- 5) Organizacja szkoleń dla bibliotekarzy;
- 6) Produkcja materiałów promujących markę KMLU, m.in. Literacka Mapa Krakowa, wydawnictwo Reading Małopolska, naklejki viralowe – dystrybucja w kawiarniach literackich, księgarniach, bibliotekach;
- 7) Organizacja spotkań z pisarzami;
- 8) Konkursy czytelnicze, w tym m.in. Konkurs na Czytelnika Roku realizowany przez biblioteki miejskie;
- 9) Cykliczne wydarzenia edukacyjno-literackie w bibliotekach miejskich (lekcje biblioteczne, warsztaty czytelnicze, spotkania autorskie, dyskusyjne kluby książki, dni głośnego czytania);
- 10) „Akcja Zima” oraz „Akcja Lato” w miejskich bibliotekach – aktywizowanie czytelnicze dzieci i młodzieży, które nie mogą wyjechać na ferie lub wakacje.

Rodzaje planowanych działań:

- Podjęcie szeregu działań wspierających proces modernizacji krakowskich bibliotek jako jedynej bezpłatnej, egalitarnej formy uczestnictwa w kulturze.
- Stworzenie strategicznej wizji rozwoju bibliotek Krakowa pod nazwą „Biblioteka Kraków”, tak, aby w coraz większym stopniu krakowskie biblioteki odpowiadały światowym trendom i ewoluującym potrzebom odbiorców, wynikającym ze zmian społecznych i demograficznych, spełniając rolę centrum lokalnej społeczności, tzw. „trzeciego miejsca” – przestrzeni edukacji, wymiany wiedzy i kompetencji, a także poszukiwania informacji.
- Działania mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych i udziału w kulturze krakowian, zwłaszcza w dzielnicach peryferyjnych oraz gminach podkrakowskich.
- Zacieśnienie współpracy i docelowa integracja bibliotek miejskich w celu usprawnienia ich działania: skoordynowanego zarządzania, wspólnej digitalizacji zbiorów, oferty kulturalnej i promocji, a także zwiększenia ich możliwości w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne.

Projekt integracji bibliotek w perspektywie wieloletniej zakłada podjęcie następujących działań:

- 1) Wypracowanie strategii na lata 2016–2020 mającej na celu określenie potencjału bibliotek i zdefiniowanie obszarów wymagających modernizacji, w tym: analiza dostępnych przestrzeni lokalowych w odniesieniu do uwarunkowań demograficznych i społecznych dzielnic (także potrzeb osób niepełnosprawnych), analiza potencjału kadrowego w relacji do nowych wyzwań stojących przed bibliotekarzami, oszacowanie budżetu wieloletniego programu Biblioteka Kraków;

- 2) Integrację systemów komputerowych i stworzenie spójnego systemu bibliotecznego, powiązanego z ujednoliconym katalogiem i wspólną stroną internetową krakowskich bibliotek, umożliwiającą powiązanie kont czytelników z portalami społecznościowymi;
  - 3) Połączenie administracyjne bibliotek z proponowaną siedzibą w Składzie Solnym na Zabłociu, powołanie zespołu wspierającego zarządzanie siecią bibliotek miejskich, wraz z ekspertami ds. promocji i grupą wyspecjalizowanych pracowników pozyskujących środki zewnętrzne. Systematyczna realizacja postulatów audytu w zakresie potrzeb lokalowych, oferty bibliotecznego i doształcania kadr;
  - 4) Wprowadzenie wspólnej Krakowskiej Karty Czytelnika zintegrowanej z Krakowską Kartą Miejską, obowiązującej we wszystkich bibliotekach miejskich w Krakowie, i powiązanie jej z system lojalnościowym, umożliwiającym dostęp do oferty krakowskich instytucji kultury na preferencyjnych warunkach;
  - 5) Wprowadzenie wspólnej identyfikacji wizualnej dla wszystkich bibliotek miejskich, obejmującej zarówno oznakowanie zewnętrzne, materiały promocyjne, strony internetowe, jak i oznakowanie oraz przyjazne umeblowanie wewnątrz samych bibliotek.
- Podjęcie działań zmierzających do rozszerzenia katalogu zasobów udostępnianych czytelnikom przez biblioteki miejskie, oferty opartej na nowych technologiach i nowych mediach: e-booków, audiobooków, specjalistycznych programów komputerowych (programów do obróbki grafiki, video, dźwięku).
  - Rozwój bazy danych o czytelnikach i ich upodobaniach, monitorowanie gustów czytelników (elektroniczne bazy danych).
  - Realizacja programu kursów i warsztatów poszerzających cyfrowe kompetencje czytelników we współpracy z przedstawicielami lokalnej branży kreatywnej, uczelni, prywatnych przedsiębiorstw i sektora pozarządowego.
  - Organizacja szkoleń dla bibliotekarzy, poszerzających kluczowe kompetencje w zakresie organizacji i koordynacji wydarzeń, pozyskiwania funduszy, promocji i współpracy z mediami, współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz z przedstawicielami lokalnych społeczności w celu ciągłego dostosowywania oferty i funkcji bibliotek do potrzeb mieszkańców.
  - Stworzenie spójnej identyfikacji wizualnej miejsc literackich na mapie Krakowa.
  - Organizacja konkursów, akcji promocyjnych i lokalnych targów książki dla czytelników we współpracy z bibliotekami, wydawnictwami, księgarniami, antykwariatami i lokalnymi mediami.
  - Projektowanie, tworzenie i dystrybucja materiałów i produktów promujących markę KMLU i najważniejsze wydarzenia literackie w Krakowie przy wykorzystaniu potencjału lokalnej branży kreatywnej i za pośrednictwem najbardziej innowacyjnych

- i skutecznych form dotarcia do odbiorcy, odpowiadających grupie docelowej (także aplikacje mobilne, gry komputerowe).
- Organizowanie cyklicznych akcji wymiany książek, promowanie idei swapu książkowego jako wymiany kulturalnej i rozwijanie świadomych postaw konsumenckich w odniesieniu do książki – dobra kultury.

4. Organizacja wydarzeń i festiwali literackich

W Krakowie odbywają się dwa największe w kraju festiwale literackie.

Festiwal Conrada organizowany jest pod patronatem Józefa Konrada Korzeniowskiego, wielkiej postaci literatury anglosaskiej, autora pochodzenia polskiego, związanego z Krakowem. Festiwal rozwija misję literatury jako pomostu ponad podziałami językowymi, kulturowymi, politycznymi i różnymi dziedzinami ekspresji artystycznej.

Festiwal Miłosza jako największe w Polsce wydarzenie poświęcone poezji kontynuuje tradycje spotkań poetów Wschodu i Zachodu, zainicjowanych przez dwóch noblistów w dziedzinie literatury związanych z Krakowem – Czesława Miłosza i Wisławę Szymborską.

Festiwale Conrada i Miłosza wraz z Nocą Poezji oraz licznymi inicjatywami akademickimi i niezależnymi stanowią podstawę do budowania w Krakowie osobnej gałęzi przemysłów kreatywnych związanych z festiwalami. Rozwijanie cyklicznych wydarzeń literackich jako platform współdziałania różnorodnych środowisk literackich oraz jako narzędzia wyrażania literatury umożliwi promocję czytelnictwa, aktywizację środowisk literackich i publiczności oraz wspieranie kreatywnego przemysłu wydawniczego.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Organizacja festiwali literackich: Festiwalu Conrada i Festiwalu Miłosza;
- 2) Współorganizacja wydarzeń literackich odbywających się w mieście (m.in. Festiwal Literatury dla Dzieci, Krakowski Festiwal Amatorów Strachu, Obrzydzenia i Niepokoju, Festiwal Ścieżkami Pisarzy, Festiwal Ha!wangarda);
- 3) Organizacja i współorganizacja spotkań z pisarzami, a także literackich wydarzeń (m.in. Bloomsday, rocznica urodzin Czesława Miłosza, literacka debata w ramach konferencji „Narody i stereotypy”) we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, wydawcami, bibliotekami i księgarzami;
- 4) Organizacja Nocy Poezji.

Rodzaje planowanych działań:

- Realizacja strategicznych dla miasta projektów: Festiwal Conrada, Festiwal Miłosza, Noc Poezji, Festiwal Literatury dla Dzieci.

- Wsparcie dla projektów takich jak: Festiwal Ha!wangarda, Festiwal im. Jana Błońskiego, Krakowski Festiwal Amatorów Strachu, Obrzydzenia i Niepokoju.
- Organizowanie festiwali w zgodzie z wytycznymi zawartymi w Strategii Krakowskiego Biura Festiwalowego:
  - 1) Dostarczenie oryginalnych, kulturotwórczych i konkurencyjnych programów wytyczających/odpowiadających najnowszym trendom w kulturze;
  - 2) Realizacji programów skoncentrowanych na społeczności lokalnej;
  - 3) Nieustanne poszerzanie kręgu odbiorców poprzez zapewnienie równego dostępu dla różnorodnych uczestników;
  - 4) Wzmacnianie programów edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i seniorów poprzez partnerstwa z wyspecjalizowanymi instytucjami;
  - 5) Promowanie idei różnorodności kulturowej, idei społeczeństwa otwartego, wartości wolności słowa i wypowiedzi artystycznej;
  - 6) Programowanie wydarzeń społecznie odpowiedzialnych np. poprzez wspieranie idei otwartości, tolerancji czy postaw proekologicznych;
  - 7) Organizowanie festiwali w modelu sieciowym, przy wykorzystaniu potencjału sektora akademickiego, pozarządowego i biznesowego.
- Systematyczna ewolucja programów wydarzeń literackich w kierunku formuł partycypacyjnych, społecznie angażujących i aktywizujących.
- Intensyfikowanie strategicznej współpracy pomiędzy festiwalami literackimi a lokalnymi i międzynarodowymi podmiotami w dziedzinie literatury: Targami Książki w Krakowie, krakowskimi wydawcami, szkołami i uczelniami wyższymi, księgarniami i bibliotekami oraz sektorem pozarządowym działającym w dziedzinie literatury.
- Współpraca z agendami międzynarodowych instytucji mających siedziby w Krakowie, m.in. Instytutem Francuskim, Instytutem Cervantesa, Instytutem Goethego.
- Budowanie pasm literackich w ramach czołowych krakowskich i ogólnopolskich festiwali osadzonych w typologii przemysłów kreatywnych UNESCO.
- Budowanie konsekwentnej strategii oddziaływania krakowskich festiwali na polskie i międzynarodowe media – organizacja wizyt studyjnych dziennikarzy krajowych i zagranicznych.
- Organizowanie spotkań branżowych w ramach festiwali umożliwiających wymianę doświadczeń pomiędzy przedstawicielami rynków książki w Europie i na całym świecie. Zaangażowanie sektora prywatnego, działania fundraisingowe na styku kultura – biznes.
- Organizowanie całorocznych slamów literackich, warsztatów, szkoleń i dyskusji o charakterze literackim.
- Organizowanie happeningowych akcji czytania w nietypowych przestrzeniach. Promocja literackiego dziedzictwa miasta poprzez zapraszanie pisarzy, liderów opinii czy celebrytów do czytania w miejscach publicznych.

5. Wspieranie rozwoju przemysłu wydawniczego

Szeroko rozumiany kreatywny sektor książki skupia różnorodne branże i zawody. Program KMLU uwzględnia programy służące utrzymaniu spójności tej grupy zawodowej oraz wytwarzanych przez nią dóbr ekonomii i kultury z wykorzystaniem efektu synergii i szczególnego potencjału kapitału ludzkiego miasta i regionu. Integrowanie, rozwijanie i promowanie przemysłów wydawniczych obecnych w Krakowie stanowi priorytet polityki kulturalnej miasta.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Integrowanie środowiska księgarzy krakowskich poprzez realizację wspólnych projektów promujących księgarnie jako kulturotwórcze miejsca pierwszego spotkania z książką;
- 2) Działania strategiczne mające na celu powołanie miejskiego programu wspierającego księgarnie;
- 3) Wsparcie dla wydawnictw poświęconych twórcom związanym z Krakowem;
- 4) Organizacja międzynarodowej konferencji dla księgarzy podczas Festiwalu Conrada 2014;
- 5) Włączanie przedstawicieli branży kreatywnej w projekty realizowane przez Krakowskie Biuro Festiwalowe na zasadzie sieci partnerstw i z wykorzystaniem efektu synergii.

Rodzaje planowanych działań:

- Stworzenie we współpracy z reprezentantami branży miejskiego programu wspierającego księgarnie, wykorzystującego narzędzia administracyjne oraz promocyjne do wzmacniania zrównoważonego rozwoju księgarń jako centrów kultury i miejsc pierwszego dostępu do książki, a także niezbędnego składnika tkanki kulturalnej miasta.
- Współpraca z Zarządem Budynków Komunalnych w zakresie stosowania uchwały o Wspieraniu Przedsiębiorczości w Zakresie Zawodów Chronionych i Zanikających.
- Pomoc administracyjna i promocyjna przy zakładaniu księgarń i antykwariatów mająca na celu utrzymanie i rozwijanie sieci księgarń w obrębie całego miasta.
- Realizacja programu wspierającego działalność księgarń, a w szczególności wspieranie ich programów kulturalnych.
- Realizacja programu wspierania działalności małych wydawnictw, umożliwiającego rozszerzenie i wzbogacenie prowadzonej działalności, ze szczególnym uwzględnieniem debiutów literackich.
- Stworzenie programu finansowania przekładów literackich.

- Dotowanie i promocja wartościowych publikacji odnoszących się w szerokim znaczeniu do literackiego charakteru Krakowa, jego dziedzictwa i najważniejszych postaci życia literackiego.
- Organizacja spotkań i debat branżowych wydawców, księgarzy, tłumaczy, projektantów, ilustratorów, agentów i dystrybutorów.
- Organizacja szkoleń dla wydawców i księgarzy, poszerzających kompetencje osób zatrudnionych w sektorze kreatywnym oraz wzmacniających relacje wewnątrz branży.
- Wsparcie dla wydawców planujących publikacje debiutów literackich.
- Prezentacja krakowskiego sektora kreatywnego w dziedzinie literatury w ramach promocji Krakowa na zagranicznych wydarzeniach literackich i kulturalnych, a w szczególności targach książki.

6. Tworzenie warunków do uobecniania się literatury w przestrzeni publicznej

Wspieranie interwencji artystycznych powiązanych z literaturą jest istotnym czynnikiem budowania wizerunku KMLU, a także promocji czytelnictwa w przestrzeni miejskiej.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Realizacja projektów artystyczno-literackich: „Gombrowiczowi – Rodacy”, „Kciuk Miłosza”, „Jenny Holzer dla Krakowa”, „Haiku”;
- 2) Organizacja wystaw o charakterze literackim podczas Festiwalu Konrada;
- 3) Organizacja cyklicznych miejskich spacerów literackich;
- 4) Projekt „Kody Miasta” realizowany na krakowskich plantach z użyciem nowoczesnych technologii, prezentujący wybitne osobistości literackie związane z Krakowem;
- 5) Realizacja murali literackich;
- 6) Pokazy typografii kinetycznej w przestrzeni miejskiej;
- 7) Realizacja spontanicznych akcji, flashmobów w przestrzeni miejskiej, np. z okazji rocznicy otrzymania tytułu Miasta Literatury UNESCO;
- 8) Realizacja projektu Multipoezja.

Rodzaje planowanych działań:

- Wykorzystanie miasta jako przestrzeni inspirującej opowieści oraz literatury jako narzędzia do realizacji tego potencjału.
- Mapowanie miasta: świadome planowanie rozlokowania księgarń, siedzib przedstawicieli branży kreatywnej i bibliotek w celu zapewnienia jednakowego dostępu do kultury wszystkim mieszkańcom i przeciwdziałania ich wykluczeniu kulturowemu.

- Wspieranie realizacji instalacji, interwencji, przedstawień teatrów ulicznych, happeningów, murali, dzieł sztuki ulicznej oraz projekcji literatury w przestrzeni miejskiej.
- Wspieranie organizacji interaktywnych wystaw poświęconych postaciom i zjawiskom w światowej literaturze.
- Inicjowanie powstawania miejsc przyjaznych czytaniu.
- Tworzenie programu cyklicznych, tematycznych spacerów literackich poświęconych najciekawszym pisarzom, bohaterom oraz zjawiskom literackim związanych z Krakowem.
- Rozwój turystyki tematycznej i literackiej. Identyfikacja miejsc związanych z literackim dziedzictwem i współczesnością miasta przy pomocy nowoczesnych technologii komunikacji.
- Upamiętnianie postaci i zjawisk literackich przy użyciu artystycznych instalacji w przestrzeni publicznej.

7. Rozwijanie programów stypendialnych i nagród literackich

Stypendia, rezydencje oraz nagrody literackie są kluczowym narzędziem wspierania debiutów literackich, a także sprowadzania do Krakowa najbardziej utalentowanych pisarzy. Dodatkowo stanowią element stymulujący powstawanie utworów literackich związanych z Krakowem. Program stypendiów i nagród literackich jest nie tylko jednym ze środków promocji miasta poprzez literaturę, ale przede wszystkim narzędziem stymulującym skoncentrowaną tu twórczość literacką. Program ten stanowi równocześnie ważny mechanizm wzmacniania współpracy międzynarodowej w obszarze literatury.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Współpraca przy organizacji oraz promocji ceremonii wręczania prestiżowych krakowskich nagród literackich (Nagroda Wisławy Szymborskiej, Nagroda dla Tłumaczy „Transatlantyk”, Nagroda Czytelnik Roku);
- 2) Ustanowienie nagrody Miasta Krakowa dla debiutantów w dziedzinie literatury (prozy) – Nagrody Conrada w Krakowie;
- 3) Realizacja konkursu poetyckiego im. Anny Świrszczyńskiej na książkowy debiut poetycki w ramach Nocy Poezji;
- 4) Realizacja pobytów stypendialnych w ramach międzynarodowego programu ICORN.

Rodzaje planowanych działań:

- Realizacja Nagrody Konrada, ustanowionej uchwałą Nr XXI/353/15 Rady Miasta Krakowa z dnia 8 lipca 2015 r., jako narzędzia wsparcia dla debiutów literackich we

współpracy z Krakowskim Biurem Festiwalowym, Instytutem Książki i Fundacją Tygodnika Powszechnego.

- Organizowanie rezydencjalnych programów stypendialnych dla pisarzy i tłumaczy literatury we współpracy z wyspecjalizowanymi ośrodkami na świecie.
- Rozwój istniejących stypendiów literackich Miasta Krakowa.
- Rozwój stypendiów twórczych wykorzystujących sieć współpracy z fundacjami i instytucjami kultury.
- Wzmacnianie znaczenia nagród i wyróżnień w dziedzinie literatury, przyznawanych w Krakowie: Nagroda im. Kazimierza Wyki, Nagroda im. Stanisława Vincenza, Nagroda im. Jana Długosza, Nagroda Teatralna im. Stanisława Wyspiańskiego, Nagroda im. Wisławy Szymborskiej, Nagroda Krakowska Książka Miesiąca, Transatlantyk, Nagroda Conrada.
- Wzmacnianie i rozwijanie konkursu bibliotek miejskich i wojewódzkich „Czytelnik Roku”.

8. Rozwijanie związków literatury z prawami człowieka

Kraków należy do tych europejskich metropolii, których niepowtarzalne oblicze ukształtowane zostało przy udziale przedstawicieli wielu narodowości i kultur. Ma tym samym opinię jednego z najbardziej otwartych i tolerancyjnych polskich miast. Szczególne usytuowanie geopolityczne na mapie Europy Środkowo-Wschodniej, a także kultywowane od stuleci tradycje wolności słowa, ufundowane na wartościach otwartości i tolerancji, sprawiają, że Kraków jest miejscem o szczególnym potencjalnie dla propagowania idei wolności słowa i praw człowieka.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Koordynacja międzynarodowego programu rezydencjalnego ICORN w Krakowie;
- 2) Organizacja spotkań ze stypendystami sieci ICORN, mających na celu promocję wartości związanych z wolnością słowa;
- 3) Organizacja konferencji „Writing freedom” (2013).

Rodzaje planowanych działań:

- Rozwijanie programu rezydencjalnego ICORN jako kluczowego projektu dla wzmacniania wizerunku Krakowa i jego znaczenia w Europie.
- Wzmocnienie wspólnych inicjatyw Grupy Wyszehradzkiej, poszerzenie współpracy i konsultacji na poziomie samorządowym i stworzenie szerokiej koalicji na rzecz wolności słowa, tolerancji i poszanowania praw człowieka.

- Organizacja spotkań stypendystów ICORN w miejscach wrażliwych społecznie: szkołach, szpitalach, więzieniach.
- Organizacja cyklicznych spotkań z młodzieżą gimnazjalną i licealną, promujących tolerancję międzykulturową oraz podejmujących zagadnienia współczesnej imigracji.
- Krajowa i międzynarodowa promocja Krakowa jako miasta wielojęzycznego i wielokulturowego, miasta tolerancji i „otwartych bram” (kontekst historyczny).

9. Zacieśnianie współpracy międzynarodowej w dziedzinie literatury

Kraków jako pierwszy słowiański ośrodek uhonorowany tytułem Miasta Kreatywnego UNESCO w Dziedzinie Literatury ma do odegrania szczególną rolę w komunikowaniu i promowaniu literatury Środkowej Europy, a także w szerszym kontekście – tzw. „literatury małych języków”. W realizacji tego zadania kluczowa jest aktywność Krakowa w ramach sieci Miast Literatury UNESCO oraz obecność Miasta na najważniejszych wydarzeniach targowych i branżowych związanych z sektorem wydawniczym.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Obecności Krakowa na Targach Książki w Paryżu w 2015 r. (Kraków jako gość specjalny Targów), a także innych międzynarodowych wydarzeniach tego typu, np. Forum Wydawców we Lwowie czy New Delhi Book Fair;
- 2) Funkcja koordynatora prac Komitetu Sterującego Miast Kreatywnych UNESCO;
- 3) Prezentacja KMLU na międzynarodowych konferencjach UNESCO;
- 4) Ocena i zatwierdzanie kandydatur nowych członków Sieci;
- 5) Promocja krakowskich twórców na międzynarodowych festiwalach literackich i wydarzeniach, w tym współorganizowanych przez Instytuty Polskie za granicą;
- 6) Współpraca z instytucjami zagranicznymi, m.in. Instytutem Goethego, Instytutem Cervantesa, Instytutem Francuskim, Instytutem Włoskim, British Council i innymi w ramach festiwali i wydarzeń literackich

Rodzaje planowanych działań:

- Wzmacnianie znaczenia Krakowa w Sieci Miast Kreatywnych UNESCO – koordynacja prac Komitetu Sterującego UNESCO. Wspieranie i zatwierdzanie kandydatur nowych członków sieci Miast Kreatywnych UNESCO w odniesieniu do istniejącej i potencjalnej współpracy literackiej z miastami Europy i świata.
- Tworzenie platform współpracy dla festiwali literackich.
- Promocja Krakowa – Miasta Literatury UNESCO poprzez wspieranie wizyt krakowskich pisarzy na najważniejszych światowych festiwalach, Targach Książki i wydarzeniach literackich. Utworzenie stałego narzędzia realizacji tego działania.

- Realizacja programu wymiany menedżerów kultury w ramach Sieci Miast Kreatywnych za pomocą cyklu regularnych konferencji ekspertów rynku książki i przemysłów kreatywnych związanych z literaturą.
- Regularna obecność Krakowa na największych i najważniejszych targach książki w Europie, przy strategicznej współpracy z Instytutem Książki i z rozbudowaną siecią partnerów lokalnych (wydawcy, księgarze, tłumacze, projektanci i agencje literackie).
- Delegowanie reprezentantów KMLU na międzynarodowe konferencje literackie i wydarzenia o tematyce z zakresu nowych mediów i nowych technologii w literaturze.
- Upowszechnianie literatury polskiej za granicą oraz rozwój kontaktów branżowych i rynku tłumaczeń z języka polskiego we współpracy z Instytutem Książki.
- Prezentacja najciekawszych międzynarodowych projektów literackich oraz twórców podczas wydarzeń literackich realizowanych w mieście.
- Promocja sieci Miast Literatury UNESCO w Krakowie poprzez realizację międzynarodowych projektów.

10. Edukacja literacka i profesjonalna

Wzmacnianie edukacji literackiej w odniesieniu do wszystkich grup wiekowych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży oraz seniorów, jest kluczowym elementem rozwoju potencjału kreatywnego i kapitału społecznego mieszkańców Krakowa.

Projekty zrealizowane do tej pory, które będą kontynuowane w ramach tego obszaru strategicznego:

- 1) Organizacja warsztatów literackich dla dzieci i seniorów, również w miejscach z ograniczonym dostępem do książki (oddziały dziecięce w krakowskich szpitalach);
- 2) Organizacja Kursu Kreatywnego Pisania Miasta Literatury UNESCO z udziałem czołowych polskich pisarzy;
- 3) Organizacja kursu kreatywnego pisania dla seniorów;
- 4) Organizacja literackich wycieczek dla szkół podstawowych;
- 5) Realizacja audiowizualnej biblioteki pisarzy „Writers in Motion” we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim;
- 6) Realizacja radiowej audycji literackiej „Book’s not dead” we współpracy z radiem Radiofonia;
- 7) Realizacja „lekcji czytania” dla licealistów i gimnazjalistów, prowadzonych przez najwybitniejszych polskich pisarzy w ramach Festiwalu Conrada;
- 8) Umieszczenie regałów z książkami na oddziałach pediatrycznych krakowskich szpitali.

Rodzaje planowanych działań:

- Wspieranie projektów promujących aktywny kontakt z wartościową literaturą dziecięcą oraz agregowanie wydarzeń dla młodych czytelników z kluczowymi wydarzeniami literackimi miasta.
- Popularyzowanie nowych technologii i nowych mediów jako narzędzia dostępu do literatury w partnerstwie z wyspecjalizowanymi jednostkami i instytucjami.
- Współpraca w zakresie edukacji literackiej z przedszkolami, szkołami, bibliotekami i miejscami publicznymi z wykorzystaniem nowych technologii. Stworzenie laboratorium opowieści wraz z zestawem lekcji i pomocy dydaktycznych do opowiadania o mieście za pośrednictwem literatury. Nieustanne poszerzanie kręgu odbiorców, w szczególności o osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
- Inicjowanie i wspieranie rozwoju kursów kreatywnego pisania z udziałem pisarzy, aktywistów literackich i przedstawicieli przemysłów kreatywnych związanych z literaturą. Kursy będą powiązane ze stypendiami dla najlepszych absolwentów oraz programem dofinansowań dla krakowskich wydawców, ułatwiającym młodym pisarzom debiuty literackie w uznanych oficynach wydawniczych.
- Współpraca z Dyskusyjnymi Klubami Książki i lokalnymi instytucjami, w tym domami kultury, w zakresie organizacji i promocji wydarzeń literackich oraz działań edukacyjnych opartych na literaturze.
- Organizowanie warsztatów dla ilustratorów książek, autorów powieści graficznych i komiksów.
- Organizacja warsztatów i szkoleń translatorskich.
- Organizacja szkół letnich w dziedzinie przekładu literackiego.
- Współpraca z siecią bibliotek miejskich i wojewódzkich przy tworzeniu przedsięwzięć, akcji i programów dla młodych czytelników.
- Propagowanie aktywnych form spędzania czasu z książką i literaturą, szczególnie w okresie wakacyjnym.
- Współpraca z krakowskimi uczelniami wyższymi: organizacja systemu stażów i praktyk zawodowych w wiodących instytucjach życia literackiego. Organizacja programów edukacyjnych dla wyróżniających się studentów w ścisłej współpracy z przedstawicielami sektora kreatywnego: redaktorami, tłumaczami literatury pięknej, grafikami, designerami, PR-owcami, programistami i twórcami technologii mobilnych.
- Podjęcie szeregu działań na rzecz promocji wizerunku zawodu bibliotekarza i księgarza (bibliotekarz i księgarz jako animator kultury literackiej). Stworzenie nowoczesnego programu praktyk zawodowych we współpracy z krakowskimi uczelniami i instytucjami kultury, pozwalającego studentom bibliotekoznawstwa i kierunków pokrewnych nabywać kompetencje w trakcie projektów realizowanych pod opieką profesjonalnych opiekunów.

11. Utworzenie w Krakowie Narodowego Centrum Literatury i Języka w Składzie Solnym na Zabłociu wraz z nowoczesną siedzibą Biblioteki Kraków.

Program KMLU zakłada stworzenie w Krakowie Narodowego Centrum Literatury i Języka w Składzie Solnym na Zabłociu – wielofunkcyjnego miejsca, będącego siedzibą Biblioteki Kraków, wyposażonego w mediatekę, salę konferencyjną i przestrzeń co-workingowe z przeznaczeniem na siedziby organizacji i instytucji literackich. Idei Narodowego Centrum Literatury i Języka towarzyszy perspektywa rozwinięcia funkcji wystawienniczo-muzealnej, łączącej walory ekspozycji stałej, poświęconej dziedzictwu literackiemu Polski i Krakowa z interaktywnym centrum kompetencji humanistycznych, centrum kompetencji czytelniczych dzieci i młodzieży i laboratorium książki (jako miejscem kontaktu z procesem projektowania, redagowania, ilustrowania, tłumaczenia i wydawania książek). Narodowe Centrum Literatury i Języka w Składzie Solnym na Zabłociu to projekt, który przewiduje stworzenie wielofunkcyjnego ośrodka, związanego z kulturą słowa, propagującego różnorodność kulturową i dialog międzykulturowy, który w ramach swej działalności będzie digitalizować i udostępniać bezcenne zbiory piśmiennictwa makroregionu, w tym nierozpoznane zbiory klasztorne, kościelne i prywatne. W opracowanie koncepcji i funkcji zostanie włączony m.in. Uniwersytet Jagielloński.

Znajdująca się przy Składzie Solnym na Zabłociu przestrzeń zieleni po odpowiednim zagospodarowaniu nie tylko stanie się jedynym w tym miejscu publicznym parkiem, ale może również stać miejscem realizacji wydarzeń literackich.

§ 2. Koordynatorem realizacji Programu KMLU jest Krakowskie Biuro Festiwalowe, a realizatorem Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz miejskie instytucje kultury.

§ 3. Strukturę wydatków określać się będzie corocznie w ramach budżetu Miasta Krakowa i środków zewnętrznych.

Uzasadnienie

Konieczność opracowania programu „Kraków - Miasto Literatury UNESCO” wynika z podjętej przez Radę Miasta Krakowa - w związku z otrzymaniem przez Miasto Kraków tytułu Miasta Literatury UNESCO - uchwały Nr LXXXVIII/1319/13 z dnia 6 listopada 2013 r.

Kraków rozpoczął starania o ten zaszczytny tytuł w 2010 roku. W prace nad przygotowaniem wniosku akcesyjnego został zaangażowany liczny zespół ekspercki reprezentujący wszystkie liczące się podmioty krakowskiego środowiska literackiego oraz jednostki poziomu rządowego i samorządowego. Obok przedstawicieli Urzędu Miasta Krakowa – Zastępcy Prezydenta ds. Kultury, przedstawicieli Urzędu Miasta Krakowa i Krakowskiego Biura Festiwalowego – w pracach nad wnioskiem uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego i specjaliści Instytutu Książki. Przez cały okres pracy nad wnioskiem, środowisko literackie Krakowa było aktywnie reprezentowane, m.in. przez Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Fundację Znaczący się, Stowarzyszenie Willa Decjusza, Krakowskie Targi Książki, Wydawnictwo Znak, Wydawnictwo Literackie, Wydawnictwo UNIVERSITAS, Korporację Ha!art, Fundację Tygodnika Powszechnego, Fundację Wisławy Szymborskiej oraz wiele innych.

Kraków, 21 października 2013 r., stał się pierwszym słowiańskim i drugim nieanglojęzycznym (po Rejkiawiku) miastem na świecie z tytułem Miasta Literatury UNESCO. Przyjmując to wyróżnienie, Kraków zobowiązał się do przygotowania oraz prowadzenia programu wspierającego realizację zadań w dziedzinie literatury, wyrażających solidarność i współodpowiedzialność instytucji publicznych, miejskich instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych za zachowanie i rozwój literackiego dziedzictwa kulturowego Krakowa oraz jego nieustanne łączenie ze wszystkimi dziedzinami gospodarki kreatywnej. Program KMLU, podobnie jak inne programy lokalne dla Miast Kreatywnych UNESCO w dziedzinie literatury: Dublin, Dunedin, Edynburga, Granady, Heidelbergu, Iowa City, Melbourne, Norwich oraz Pragi, podlega ewaluacji i rozliczeniu w trybie corocznym.

Program „Kraków – Miasto Literatury UNESCO” wpisuje się w wytyczne prowadzonego przez UNESCO Programu Miast Kreatywnych, stworzonego w celu promowania zrównoważonego rozwoju kulturalnego, społecznego i ekonomicznego ośrodków miejskich zrzeszonych w Sieci Miast Kreatywnych UNESCO. Celem Programu Miast Kreatywnych jest:

1. Wzmacnianie produkcji, dystrybucji i recepcji dóbr kulturalnych na poziomie lokalnym;
2. Promowanie kreatywności i praktyk twórczych, w szczególności w obrębie grup wrażliwych społecznie, w tym kobiet i dzieci;
3. Zwiększanie dostępu do kultury i możliwości korzystania z dóbr kulturalnych;

4. Integrowanie przemysłów kreatywnych w dziedzinie kultury w ramach lokalnych planów rozwoju.

Obszary strategiczne zbieżne z niniejszą uchwałą stanowiły podstawę do przygotowania aplikacji Krakowa do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO.

Niniejsza uchwała pozostaje bez wpływu na dochody i wydatki Miasta, nie wymaga zwiększenia zatrudnienia do obsługi realizacji zadania oraz poniesienia innych dodatkowych wydatków funkcjonowania UMK, nie będzie powodować w przyszłości innych dodatkowych kosztów niż poniesione przed jej wprowadzeniem.